

**BỘ Y TẾ
TỔNG CỤC DÂN SỐ
KẾ HOẠCH HÓA GIA ĐÌNH**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: **550**/TCDS-TTGD

Hà Nội, ngày **14** tháng 9 năm 2017

V/v hướng dẫn tổ chức hoạt động truyền
thông về mất cân bằng giới tính khi
sinh và hưởng ứng Ngày quốc tế người
cao tuổi 01/10

Kính gửi: Chi cục Dân số - Kế hoạch hoá gia đình các tỉnh, thành phố

Thực hiện kế hoạch công tác dân số, kế hoạch hóa gia đình (DS-KHHGD) năm 2017; Căn cứ công văn số 85/TCDS-TTGD ngày 12/02/2017 về việc định hướng thực hiện công tác truyền thông, vận động về dân số năm 2017, Tổng cục DS-KHHGD hướng dẫn Chi cục DS-KHHGD các tỉnh, thành phố (sau đây gọi chung là các tỉnh) tổ chức, triển khai các hoạt động truyền thông về mất cân bằng giới tính khi sinh và hưởng ứng Ngày quốc tế người cao tuổi (NCT) năm 2017, cụ thể như sau:

I. Mục tiêu chung

- Kêu gọi hành động từ các Lãnh đạo chính phủ/ bộ ngành các tổ chức các nhà hoạch định chính sách, các nhà cung cấp dịch vụ y tế và cộng đồng để ngăn chặn lựa chọn giới tính khi sinh và phân biệt đối xử về giới.
- Nâng cao nhận thức của xã hội, cộng đồng, đặc biệt là giới trẻ về tầm quan trọng của việc nâng cao vị thế của phụ nữ và trẻ em gái nhằm hướng đến một xã hội bình đẳng, bền vững.
- Huy động sự tham gia của cộng đồng, đặc biệt là cặp vợ chồng mới kết hôn và trẻ em gái vị thành niên trong chiến dịch là nhân tố tích cực cho việc thay đổi tư duy và thực hành của người dân không lựa chọn giới tính khi sinh và không phân biệt đối xử về giới.
- Đáp ứng nhu cầu chăm sóc sức khỏe NCT tuổi thích ứng với giai đoạn già hóa dân số góp phần thực hiện Chương trình hành động quốc gia về NCT giai đoạn 2012-2020, Chiến lược Dân số và Sức khỏe sinh sản giai đoạn 2011-2020, Chiến lược quốc gia bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân giai đoạn 2011-2020,

II. Các nội dung về MCBGTKS và Ngày quốc tế trẻ em gái

1. Chủ đề, thông điệp, nội dung chủ yếu về Giảm thiểu mất cân bằng giới tính khi sinh và hưởng ứng Ngày quốc tế trẻ em gái

1.1 Chủ đề

“Hãy tạo mọi điều kiện thuận lợi để trẻ em gái tạo dựng và phát huy vị thế xứng đáng trong xã hội”

1.2. Thông điệp chính

- Trẻ em gái vị thành niên cần phải được quan tâm, tạo điều kiện để có thể bước vào giai đoạn trưởng thành một cách an toàn và khỏe mạnh. Các em cũng

cần phải có cơ hội để có được tương lai tươi sáng.

- Hãy để trẻ em gái vị thành niên được học tập, chăm sóc sức khỏe và không bị bạo hành.

- Hãy để trẻ em gái vị thành niên được hưởng các quyền của mình, được hiện thực hóa mong ước của các em và thay đổi thế giới của chúng ta.

- Các nhà lãnh đạo và cộng đồng phải tập trung và bảo vệ quyền của trẻ em gái vị thành niên thiệt thòi nhất, đặc biệt là trẻ em nghèo, thất học, bị bóc lột hoặc bị áp đặt bởi những hủ tục, trong đó có nạn tảo hôn.

- Hãy đầu tư cho y tế và giáo dục dành cho trẻ em gái vị thành niên và phụ nữ để tạo cơ hội cho các em phát huy trọn vẹn năng lực bản thân.

1.3. Nội dung truyền thông

- Tăng cường tuyên truyền, giáo dục về thực trạng, nguyên nhân và hệ lụy của tình trạng mất cân bằng giới tính khi sinh. Vận động từng bước làm thay đổi nhận thức và tư tưởng lạc hậu về sinh con trai, con gái.

- Phổ biến các luật nhằm nêu cao vai trò của phụ nữ trong xã hội hiện nay như Luật bình đẳng giới; Luật phòng, chống bạo lực gia đình; Luật hôn nhân và gia đình nhằm thúc đẩy cộng đồng thực hiện các chính sách hỗ trợ nâng cao vai trò, vị thế của trẻ em gái và phụ nữ nói chung, đặc biệt là trẻ em gái của các gia đình sinh con một bề là gái.

- Tuyên truyền về các quy định của pháp luật về nghiêm cấm lựa chọn giới tính thai nhi như Pháp lệnh Dân số, Nghị định số 104/2013/NĐ ngày 16/9/2013 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số Điều của Pháp lệnh Dân số, Nghị định số 176/2013/NĐ-CP ngày 14/11/2013 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực y tế nhằm nâng cao hiệu lực thực thi pháp luật về cấm lựa chọn giới tính thai nhi.

- Tăng cường công tác phối hợp, điều phối giữa các bộ, ban ngành, tổ chức trong việc nâng cao nhận thức của lãnh đạo và truyền thông lồng ghép với các nội dung chuyên đề tại cộng đồng về MCBGTKS và thực thi chính sách giảm thiểu MCBGTKS.

1.4. Phạm vi thời gian: Các hoạt động diễn ra trong tháng 10/2017

2. Các hoạt động chủ yếu

- Tổ chức các sự kiện, chiến dịch truyền thông trọng điểm trên kênh truyền thông đại chúng các cấp và kênh truyền thông trực tiếp tại cơ sở tuyên truyền về MCBGTKS, bình đẳng giới, tảo hôn.

- Tổ chức các hội nghị, hội thảo, mít tinh, cổ động, diễu hành, diễn đàn, đối thoại, giao lưu, tọa đàm cấp Trung ương, cấp tỉnh, cấp huyện về thực trạng, thách thức và giải pháp từng bước giải quyết vấn đề MCBGTKS, bình đẳng giới, tảo hôn cải thiện sức khỏe trẻ em gái trong những năm tới.

- Triển khai các loại hình cung cấp thông tin, mô hình tư vấn, dịch vụ chăm sóc sức khỏe về MCBGTKS, bình đẳng giới, tảo hôn... ưu tiên các vùng sâu, vùng cao, vùng biển, đảo và ven biển.

- Tổ chức khảo sát, kiểm tra, giám sát, sơ kết, đánh giá việc thực hiện các chủ trương, luật pháp, chính sách, tài liệu hiện hành của Đảng và Nhà nước về MCBGTKS, bình đẳng giới, tảo hôn ở các cấp như: Thực trạng, khó khăn, thách thức mà trẻ em gái vị thành niên đang gặp phải và đưa ra các giải pháp, chính sách nhằm giải quyết vấn đề đó.

3. Các hoạt động cụ thể

A. Những hoạt động dự kiến tổ chức tại Trung ương

3.1. Tổ chức họp báo cung cấp thông tin cho phóng viên các cơ quan báo chí trong và ngoài nước nhằm nâng cao hiệu quả truyền thông về MCBGTKS, bình đẳng giới, tảo hôn. Đẩy mạnh và phát huy hiệu quả truyền thông theo chiến dịch của Câu lạc bộ Nhà báo với công tác DS-KHHGD. Phối hợp với Đài Truyền hình Việt Nam (VTV), Đài Tiếng nói Việt Nam (VOV), Thông tấn xã Việt Nam và các báo, tạp chí (Báo Gia đình và Xã hội, Báo Đại biểu nhân dân, Người công giáo Việt Nam, Báo Lao động, Báo Phụ nữ Việt Nam, Báo Sức khỏe và Đời sống, Báo Thanh niên, Báo Tuổi trẻ, Báo Giáo dục - Thời đại, Báo Điện tử Đại biểu nhân dân, Cổng Thông tin điện tử Chính phủ, Tạp chí và Báo điện tử Thi đua khen thưởng - Ban thi đua khen thưởng Trung ương, Tạp chí Gia đình và Trẻ em, Báo Biên phòng, Tạp chí Thủy sản, Báo Nông thôn ngày nay....) xây dựng chuyên trang, chuyên mục phục vụ truyền thông.

3.2. Chương trình nghệ thuật, tọa đàm nhằm tôn vinh những người phụ nữ trẻ thành đạt và nam giới biết chia sẻ với chị em, những người đã tạo cơ hội cho chị em phụ nữ phát triển. Tổ chức các cuộc tọa đàm cho học sinh, sinh viên các trường đại học và trung học hiểu được tình trạng “dư thừa” nam giới và vị thế của người phụ nữ ảnh hưởng đến hạnh phúc của mỗi gia đình, vì sự phát triển bền vững của đất nước.

3.3. Xây dựng, phát sóng, phân phối phóng sự, các thông điệp phát thanh, thông điệp truyền hình, số phụ trương đặc biệt của Báo Gia đình & Xã hội tuyên truyền về MCBGTKS, bình đẳng giới, tảo hôn.

B. Tại địa phương.

3.4. Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố các Bộ, ngành bố trí kinh phí, ban hành kế hoạch can thiệp nhằm giảm thiểu tình trạng mất cân bằng giới tính khi sinh tại địa phương, đơn vị.

3.5. Chi cục DS- KHHGD chủ động xây dựng kế hoạch, hướng dẫn Trung tâm DS-KHHGD tổ chức triển khai các hoạt động truyền thông theo hình thức phù hợp, các hoạt động tập trung, xác định trọng tâm, trọng điểm tại các quận/huyện có tỷ số mất cân bằng giới tính cao, vùng có tỷ lệ tảo hôn cao.

3.6. Phối hợp với các cơ quan truyền thông đại chúng và các ban ngành tại địa phương tuyên truyền, phổ biến các chủ trương, chính sách, luật pháp của Đảng và Nhà nước về MCBGTKS, bình đẳng giới, tảo hôn.

3.7. Tổ chức các cuộc mít tinh, hội thảo, tọa đàm, sinh hoạt chuyên đề, cổ động, diễu hành, dựng băng rôn, khẩu hiệu tuyên truyền về việc, những nguyên

nhân hệ lụy của mất cân bằng giới tính khi sinh vị thế của trẻ em gái

3.8 Tổ chức hội thảo, hội nghị, diễn đàn, tọa đàm, trao đổi tuyên truyền về việc khống chế tốc độ gia tăng tỷ số giới tính khi sinh, vị thế của trẻ em gái.

III. Các nội dung hoạt động hưởng ứng Ngày quốc tế NCT

1. Chủ đề, thông điệp, nội dung chủ yếu về NCT

1.1. Chủ đề: “*Chủ động thích ứng với quá trình già hóa dân số*”

1.2. Nội dung và mục đích truyền thông

- Nhằm nâng cao nhận thức, tạo môi trường xã hội đồng thuận và phong trào toàn xã hội tham gia chăm sóc sức khỏe NCT.

- Nâng cao sức khỏe của NCT trên cơ sở nâng cao kiến thức, kỹ năng tự chăm sóc sức khỏe và tăng khả năng tiếp cận dịch vụ chăm sóc sức khỏe ban đầu của NCT.

- Đáp ứng đầy đủ nhu cầu khám, chữa bệnh của NCT với chất lượng ngày càng cao, chi phí và hình thức phù hợp.

- Đáp ứng ngày càng đầy đủ nhu cầu chăm sóc sức khỏe dài hạn của NCT tại gia đình, cộng đồng và trong cơ sở chăm sóc sức khỏe tập trung.

- Truyền thông vận động nâng cao nhận thức của lãnh đạo Đảng, Chính quyền, Đoàn thể các cấp; các nhà hoạch định chính sách; các chức sắc tôn giáo; những người có uy tín trong cộng đồng... về thách thức của quá trình “già hóa dân số” đối với việc chăm sóc, chăm sóc sức khỏe và phát huy NCT nhằm xây dựng, bổ sung, hoàn thiện các chính sách, kế hoạch và đầu tư kinh phí cho các nội dung thích ứng với xã hội “dân số già hóa”; xây dựng môi trường y tế thân thiện với NCT.

- Tuyên truyền, giáo dục thay đổi hành vi của người dân về quyền, nhu cầu chăm sóc sức khỏe của NCT, xóa bỏ định kiến về chăm sóc sức khỏe NCT trong các cơ sở tập trung (nhà dưỡng lão); cơ quan, tổ chức và gia đình về trách nhiệm kính trọng, không kỳ thị, coi tuổi già là gánh nặng; Cần quan tâm giúp đỡ, chăm sóc, chăm sóc sức khỏe và phát huy vai trò NCT; nghĩa vụ, trách nhiệm phụng dưỡng NCT của gia đình có NCT; trách nhiệm thực hiện tốt và tích cực tham gia giám sát việc thực hiện chính sách của Đảng và Nhà nước đối với NCT; ý thức và trách nhiệm của mỗi cá nhân trong việc chủ động tự lo cho tuổi già khi còn trẻ bao gồm việc mua bảo hiểm y tế cho NCT.

- Thực hiện hướng dẫn, bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng tự chăm sóc bản thân, nâng cao sức khỏe đối với NCT và gia đình có NCT.

1.3. Phạm vi thời gian: Các hoạt động diễn ra trong tháng 10/2017

2.. Các hoạt động cụ thể

- Phối hợp với các cơ quan truyền thông: Xây dựng các chuyên mục, phóng sự phát trên sóng truyền hình, Đài phát thanh; Đài truyền thanh; xây dựng chuyên trang, chuyên mục trên báo ở địa phương.

- Biên tập, nhân bản các sản phẩm truyền thông, tư vấn (tài liệu, sách, tờ rơi, áp phích, băng rôn, khẩu hiệu, cẩm nang...) cấp cho đối tượng.

- Tổ chức các sự kiện truyền thông, các hội thảo, hội nghị, hội thi, hội diễn về NCT.

- Lồng ghép với các hoạt động truyền thông khác.

- Xây dựng, phát sóng, phân phối phóng sự, các thông điệp phát thanh, thông điệp truyền hình, số phụ trương đặc biệt của Báo Gia đình & Xã hội tuyên truyền về NCT.

IV. Yêu cầu và tổ chức thực hiện

Trên cơ sở hướng dẫn này, Chi cục DS-KHHGD các tỉnh căn cứ vào tình hình thực tiễn tại địa phương, phối hợp với các sở, ban, ngành, đoàn thể chủ động xây dựng kế hoạch chi tiết.

Các hoạt động truyền thông về giảm thiểu MCBGTKS và hưởng ứng Ngày quốc tế trẻ em gái (11/10), Ngày quốc tế NCT (01/10) phải được thiết kế trong một kế hoạch tổng thể; nội dung, thông điệp truyền thông, khẩu hiệu hành động phải được triển khai đồng bộ, thống nhất; tổ chức thực hiện tiết kiệm, lồng ghép hiệu quả với các hoạt động truyền thông thường xuyên tại mỗi cấp. Sau khi triển khai hoạt động báo cáo kết quả thực hiện về Tổng cục DS-KHHGD, cụ thể như sau:

- Kế hoạch tổ chức các hoạt động truyền thông về Giảm thiểu mất cân bằng giới tính khi sinh và Ngày quốc tế trẻ em gái; Ngày quốc tế NCT trước ngày 20/9/2017;

- Tổng hợp báo cáo kết quả tổ chức các hoạt động truyền thông về Giảm thiểu mất cân bằng giới tính khi sinh và Ngày quốc tế trẻ em gái; Ngày quốc tế NCT trước 10/11 năm 2017.

Thông tin chi tiết xin liên hệ Vụ Truyền thông - Giáo dục, Tổng cục DS-KHHGD, Ngõ số 8, Tôn Thất Thuyết, phường Mỹ Đình II, Quận Nam Từ Liêm, Hà Nội, Điện thoại: 043.795.7511(818; 819); fax: 043.747.4993; email: vuttgd@gmail.com

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lãnh đạo Tổng cục (để b/c);
- Sở Y tế các tỉnh/thành phố;
- Các Vụ, đơn vị thuộc Tổng cục;
- Các cơ quan phối hợp
- Lưu: VT, TTGD (10).

**TL. TỔNG CỤC TRƯỞNG
VỤ TRƯỞNG VỤ TRUYỀN THÔNG-GIÁO DỤC**



Đinh Huy Dương

KHẨU HIỆU TUYÊN TRUYỀN
(Kèm theo Công văn số 550/TCDS-TTGD ngày 14/9/2017)

1. ĐẦU TƯ CHO TRẺ EM VỊ THÀNH NIÊN LÀ ĐẦU TƯ CHO SỰ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG
2. HÃY KẾT HÔN ĐÚNG ĐỘ TUỔI QUY ĐỊNH VÌ SỨC KHỎE, HẠNH PHÚC CỦA TUỔI TRẺ
3. KHÔNG MANG THAI Ở TUỔI VỊ THÀNH NIÊN VÌ SỨC KHỎE, HẠNH PHÚC VÀ TƯƠNG LAI CỦA BẠN
4. TƯ VẤN VÀ KHÁM SỨC KHỎE TIỀN HÔN NHÂN ĐỂ XÂY DỰNG GIA ĐÌNH HẠNH PHÚC
5. KHÔNG KẾT HÔN CẬN HUYẾT THỐNG ĐỂ GÓP PHẦN NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIỐNG NƠI
6. THỰC HIỆN BÌNH ĐẲNG GIỚI GÓP PHẦN ĐẢM BẢO CÂN BẰNG GIỚI TÍNH KHI SINH
7. NGHIÊM CẤM LỰA CHỌN GIỚI TÍNH THAI NHI DƯỚI MỌI HÌNH THỨC
8. HÃY ĐỂ VIỆC SINH CON TRAI HAY GÁI THEO CÁCH TỰ NHIÊN.
9. KHÔNG PHÂN BIỆT GIỚI, KHÔNG LỰA CHỌN GIỚI TÍNH THAI NHI.
10. CHĂM SÓC, PHỤNG DƯỠNG NGƯỜI CAO TUỔI LÀ TRUYỀN THỐNG TỐT ĐẸP CỦA DÂN TỘC
11. CHĂM SÓC SỨC KHỎE NGƯỜI CAO TUỔI LÀ TRÁCH NHIỆM CỦA MỖI CÁ NHÂN, GIA ĐÌNH VÀ TOÀN XÃ HỘI
12. HÃY QUAN TÂM, CHĂM SÓC NGƯỜI CAO TUỔI ĐỂ TRỞ THÀNH NGƯỜI CON, NGƯỜI CHÁU HIẾU THẢO
13. CHĂM SÓC, PHỤNG DƯỠNG NCT ĐỂ HỌ CÓ CUỘC SỐNG VUI TƯƠI, HẠNH PHÚC
14. NGƯỜI CAO TUỔI CẦN VẬN ĐỘNG VỪA SỨC, SINH HOẠT ĐIỀU ĐỘ ĐỂ CÓ SỨC KHỎE VÀ PHÒNG TRÁNH BỆNH TẬT
15. GIA ĐÌNH VÀ XÃ HỘI HÃY TẠO ĐIỀU KIỆN ĐỂ NGƯỜI CAO TUỔI SỐNG VUI, SỐNG KHỎE, SỐNG CÓ ÍCH.